sổ nhớ / memory notebook LÊ HIỀN MINH

Cuốn sổ này lưu lại các tác phẩm trước đây của Lê Hiền Minh, được tuyển lựa để làm sáng tỏ thực hành điều khắc sử dụng giấy Dó – một chất liệu nghệ sĩ đã miệt mài lao động cùng trong suốt hai thập kỷ qua.

Lưu trong sổ này là thông tin và hình ảnh tư liệu ghi lại các tác phẩm trưng bày tại các triển lãm/dự án (cá nhân hoặc nhóm) trước đây của Hiền Minh; cũng như trích đoạn các phỏng vấn, tuyên ngôn (của nghệ sĩ) và ghi chép (của giám tuyển).

Các tác phẩm được gom vào, xuất hiện theo chủ đề - bởi dường như, chúng bổ trợ, truyền cảm hứng và đè chồng lên nhau. Từ tác phẩm này tới tác phẩm kia, ta thấy cùng các chủ thể nghệ thuật lúc xuất hiện, lúc lu mờ, rồi lại tái hiện. Chúng xoay vòng, lặp lại, mở rộng, đào sâu, và quan trọng là tiếp tục sống – không chỉ trong những tác phẩm đến từ quá khứ, mà còn trong cả bộ tác phẩm được trưng bày lần này tại triển lãm 'Lần trong / Nằm giữa / Vùi dưới / Lộ trên'.

/

This notebook holds a record of Lê Hiền Minh's previous artworks, selected in particular order to illuminate her practice of using Dó paper - a material that is traditional, natural, and durable - which the artist has consistently used for the past two decades.

Within this notebook are information and photographs of works that were previously exhibited; it also includes excerpts from interviews, artist statements and notes written by curators.

Within, her artworks are grouped into subject matters that compliment, inspire and overlay one another - from personal memory, family history, to a reflection on the role of women across different societies and times. These subject matters rotate, expand, deepen, and most importantly, continue to live - not just through works that came before, but also in the series currently exhibited in 'Within / Between / Beneath / Upon.'

VẬT GIỮ KÍ ỨC: ĐỔ KHUÔN, ĐONG ĐẦY, CHUYỂN DẠNG

1/Nhà

Phiên bản thứ nhất: 2004. Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2017 Giấy Dó, Bột màu http://lehienminh.com/#/home/

"... Tivi, bàn, ghế, xoong nồi, chén bát, đũa, cọ, hũ màu, giỏ, đồ trang điểm, điện thoại, sách, giày, v.v. *. Trong 6 tháng tiếp theo, tôi dùng giấy Dó để tạo khuôn cho hàng trăm đồ vật. Xong là tôi mang chúng ra ngoài trời, đặt chúng ở sân kế bên căn hộ. Suốt mùa thu cho tới đầu đông, hàng tháng trời, chúng ở đó, để mưa phủ và tuyết vùi. Quá trình này đã biến đổi chúng - khuôn đúc của những gì từng là đồ đạc của tôi – thành một thể mới. Chúng mang dáng dấp của những hiện vật được tìm thấy sau chuyến khai quật khảo cổ."

"... 13 năm sau, nhân dịp triển lãm thường niên tại Đài Loan, tôi quyết định ghé thăm** 'Nhà'. Trải qua một thời gian dài kể từ khi tác phẩm được hình thành, giờ tôi chẳng thể nhận ra các vật thể. Những gì từng quen thuộc đã trở thành bí ẩn... Một phần trong tôi cứ cố lần về trí nhớ, cố hồi tưởng từng chi tiết. Một phần khác lại dần dần chấp nhận sự phai nhạt của ký ức."

chú thích: *các ghi chú của giám tuyển Bill Nguyễn

* Các đồ vật thường nhật này làm nên 'tổ ấm' của Hiền Minh suốt hai năm rưỡi cô học tập tại Mỹ. Ở đâu thì về đó: Hiền Minh quyết định về Việt Nam tu nghiệp, để lại Mỹ những gì mình không thể mang theo. Đồ vật thường nhật – như là một chủ đề/chủ thể nghệ thuật - sẽ còn tiếp tục xuất hiện xuyên suốt cuốn sổ nhớ này

** Ghé thăm/thăm lại là một hành vi nghệ thuật đặc trưng của Hiền Minh. Ghé thăm ở đây không chỉ có nghĩa là lục lại tác phẩm cũ và thay hình đổi dạng để mang tới cho chúng đời sống mới; mà còn là để tiếp tục khám phá các khía canh khác của chủ đề nghệ thuật. Các khía cạnh mà - nhờ sự bồi đắp của trải nghiệm cá nhân và kinh nghiệm nghề nghiệp; và sự lần sâu của quá trình tư duy phản tư – tới những thời khắc thích hợp mới được hiển lộ.

LE HIEN MINH HOME HOME

Saturday, September 16 TAIPEI EXPO DOME - Sunday, September 24 1 Yumen St., Taipei, TW

Hình ảnh: 'Nhà'. Phiên bản thứ nhất: 2004. Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2017. Giấy Dó, Bột màu Image: 'Home'. First version: 2004. Second version: revisited in 2017. Vietnamese handmade Dó paper, Dry powder pigment

OBJECTS OF MEMORY: MOULDED, TRANSFORMED, REBORN

1/Home

First version: 2004

Second version: revisited in 2017

Vietnamese handmade Dó paper, Dry powder pigment

http://lehienminh.com/#/home/

"... Television, table, chairs, pots, bowls, chopsticks, paintbrushes, tubes of paint, handbags, cosmetics, cellphone, books, shoes,* etc. For the next 6 months, I cast hundreds of objects. When each cast was done, I placed it outside in an empty yard next to my apt. The cast remained outdoors for months where they were rained on and became buried in snow throughout the fall and early winter. This process transformed the objects cast from my possessions into something new. They took on the appearance of ancient artifacts found in an archeological dig.

... 13 years later, for the Taiwan Annual exhibition, I revisited**
'Home'. Due to the expanse of time since the work was created, many of the objects I could no longer recognize. They had become a mystery to me, even though they were once so familiar... One part of me kept returning to my memories, trying to recall the details. While another part of me slowly accepted the fading of those memories."

note: *comments from the curator Bill Nguyễn

- These everyday objects make up Hiền 'home' during her two and a half years studying in the US. But, wherever we come from. to that place we return: Hiền Minh decided to go back to Vietnam to set up her practice, leaving in the US what she could not bring. Everyday objects as a theme - will continue to appear throughout this notebook.
- ** Revisiting previous works is a recurring artistic gesture in Hiền Minh's practice. It doesn't simply mean rummaging through old works, transforming them, and giving them new life; but also to continually explore other aspects of an artistic subject which have not been interrogated before.

Hình ảnh: 'Nhà'. Phiên bản thứ nhất: 2004. Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2017. Giấy Dó, Bột màu Image: 'Home'. First version: 2004. Second version: revisited in 2017. Vietnamese handmade Dó paper, Dry powder pigment

2/Chim

2009

Giấy Dó, Bột ngũ cốc truyền thống Hàn Quốc http://lehienminh.com/#/birds/

"Tôi sinh ra tại Hà Nội; khi tôi 6 tuổi tôi chuyển tới Sài Gòn... Như thể hai quốc gia riêng biệt...

Năm 20 tuổi, tôi chuyển từ Sài Gòn tới Cincinnati... Những lần di dịch này tạo ra trong tôi cảm thức mình không hoàn toàn thuộc về chỉ một nơi. *

Trong tác phẩm này, tôi đã tự tay tạo tác hơn bảy trăm hình khối, chúng mang dáng dấp của những con chim nhỏ... Đàn chim hướng mặt ra ngoài, tạo thành một thể thống nhất về mặt hình học.

Đối với tôi, di cư không phải là một điều tiêu cực. Bởi chim di cư rất đỗi tự nhiên – đây là một phần sức mạnh của chúng."

* Không thuộc về chỉ một nơi cũng có nghĩa là ta có thể cùng lúc thuộc về nhiều nơi, được tự do lựa chọn để di chuyển ở giữa, đồng thời dịch chuyển các định nghĩa/kỳ vọng văn hoá, xã hôi.

2/Birds

2009

Vietnamese handmade Dó paper. Traditional Korean bean powder http://lehienminh.com/#/birds/

"I was born in Hanoi and when I was 6 years old I moved to Saigon... They are almost like 2 different countries.

When I was in my early 20s, I moved from Saigon to Cincinnati... The impact from these drastic moves create a feeling of not completely belonging to one place.**

In this work, I hand sculpted more than seven hundred objects based on the form of a small bird. The flock of birds face outward in a geometric unity.

For me, migration is not a negative thing. It is a natural thing that birds do. It is part of their strength."

** Not belonging to one place also means that we can belong to many places at the same time, having the freedom to choose to move between, while shifting cultural and social definitions and expectations.

North

South

USA

Vietnam

Hình ảnh: 'Chim'. 2009. Giấy Dó, Bột ngũ cốc truyền thống Hàn Quốc

Image: 'Birds'. 2009. Vietnamese handmade Dó paper. Traditional Korean bean powder

Hình ảnh: 'Chim'. 2009. Giấy Dó, Bột ngũ cốc truyền thống Hàn Quốc

Image: 'Birds'. 2009. Vietnamese handmade Dó paper. Traditional Korean bean powder

3/ Sách Từ điển

2012 Giấy Dó http://lehienminh.com/#/dictionaries/

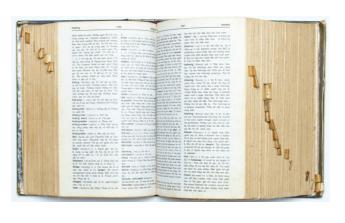
"Bố tôi mất năm 2002... Để tưởng nhớ, tôi quyết định làm một tác phẩm dành tặng ông... Tôi hy vọng rằng việc này sẽ giúp tôi đối mặt với sự vắng mặt của ông, và tìm thấy sự bình yên.

Tôi bắt đầu bằng cách kiếm tìm một món đồ có khả năng đại diện* cho bố. Mất nhiều năm tôi mới có thể tìm thấy thứ ấy. Cuối cùng, tôi đã chọn cuốn từ điển. Bố tôi là người ham đọc; ông sưu tầm sách về các chủ đề khác nhau, hầu hết là sách về ngôn ngữ... Suốt đời mình, ông say mê nghiên cứu ngôn ngữ... Mỗi lần nhìn thấy một cuốn từ điển, tôi lại nghĩ về ông.

... Không như sách thông thường, từ điển không phải để đọc hay hiểu toàn bộ; từ điển chẳng có câu chuyện gì được kể, chẳng có trần thuật nào để dõi theo. Ngược lại, từ điển là thứ công cụ ắp đầy thông tin – ta cất nó đi, lôi ra tra cứu khi cần thiết. Tác phẩm 'Sách Từ điển', đối với tôi, có chức năng tương tự. Nó chứa đựng một khối lượng lớn những ký ức liên quan tới bố mà tôi chẳng bao giờ có thể hoàn toàn thấu hiểu. Những ký ức được cất đi, được phân mảnh... Tôi tách chúng ra khỏi mình, rồi mang vào tác phẩm."

* Trong sáng tác của Hiền Minh, đồ vật thường nhật được sử dụng như một dạng kí hiệu để biểu đạt các khái niệm có liên quan tới đồ vật ấy, để hướng người xem lần về những kí ức mà họ có về đồ vật ấy. Tuy nhiên, các hình tượng này thường bị chuyển dạng, lệch đi so với nguyên bản. Điều này cũng tạo ra một ma sát thú vị giữa nguyên bản và dị bản của các khái niệm mà các hình tượng ấy biểu đạt. Đường liên kết thông thường (mà ta nghiễm tưởng là tuyệt đối) giữa cái biểu đạt và cái được biểu đạt, vì thế, cũng bị lung lay; mở ra cho người xem những khả năng khác của việc 'đoc' tác phẩm và ý đồ của tác giả.

Hình ảnh: 'Sách Từ điển'. 2012. Giấy Dó

Image: 'Dictionaries'. 2012. Vietnamese handmade Dó paper

3/ Dictionaries

2012

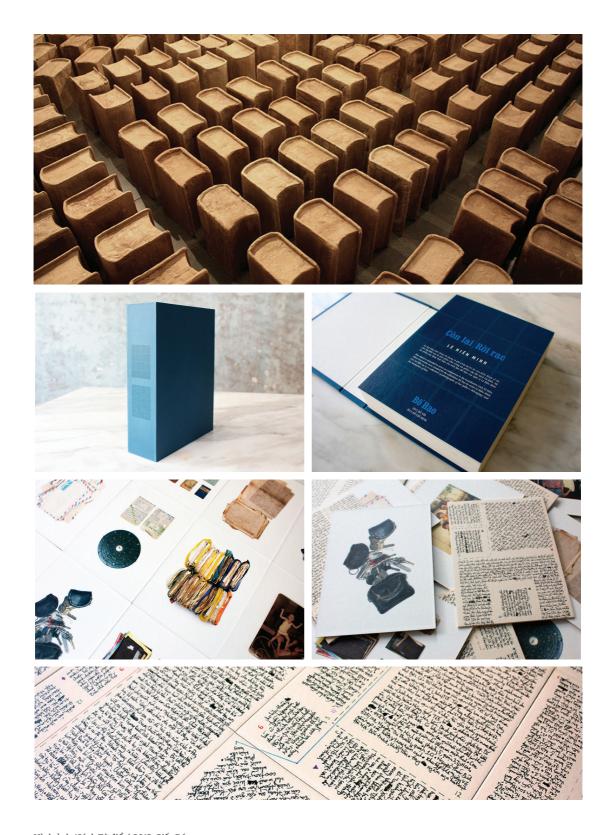
Vietnamese handmade Dó paper http://lehienminh.com/#/dictionaries/

"My Dad passed away in 2002... As the 10 year anniversary of his passing approached, I decided to make an artwork dedicated to my father. I hoped that this action would allow me to face his absence and find peace with his passing.

I decided to start with an <u>object</u>* I felt represented my dad. It took me years to choose something that I felt truly represent him. In the end I chose a dictionary. My Dad was an avid reader and collected books on many different topics, most of all the topic of language... [He] passionately studied languages throughout his life... Whenever I see [a] dictionary, I think of him.

The basic function of a dictionary is to contain data. Unlike other types of books, a dictionary is not meant to be read and comprehended in its entirety. It has no narrative to follow or story to be told. Instead dictionaries are a tool, packed full of organized information to be stored away and accessed when needed. The artwork 'Dictionaries' functions in a similar way for me. It contains the mass of my memories related to my Dad which, their entirety remain unknowable to me. Those memories are stored away, compartmentalized. The making of 'Dictionaries' allowed me to externalize a myriad of memories and emotions. Getting them out of my head and into the [work]."

In Hiền Minh's art, everyday objects appear to trigger an associated memory or understanding (of such objects) already imprinted in the viewer's mind. However, the objects are often transformed, just like this 'dictionary', which has deviated from its original. It remains a 'dictionary' though now its function has changed. An interesting friction is thus created between the original ideas the objects represent, and the variants of those ideas, opening the viewer to new possibilities of understanding and interpreting the objects.

Hình ảnh: 'Sách Từ điển'. 2012. Giấy Dó Image: 'Dictionaries'. 2012. Vietnamese handmade Dó paper

CƠ THỂ NỮ GIỚI, CHỨC NĂNG NỮ GIỚI, VẤN ĐỀ NỮ GIỚI

1/Hat

Phiên bản thứ nhất: 2004 Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2016 Giấy Dó, Bình thuỷ tinh, Bàn, Bột màu http://lehienminh.com/#/revisited-balls/

"Thử nghiệm đầu tiên với 'Hạt' diễn ra vào năm 2004... Năm 2016, 12 năm sau, tôi ghé thăm* lại tác phẩm... Với phiên bản mới này, tôi bắt đầu chuỗi sáng tác tập trung vào các vấn đề xã hội như: vai trò của giới tính, các hệ thống cấp bậc trong xã hội và căn tính của nữ giới.

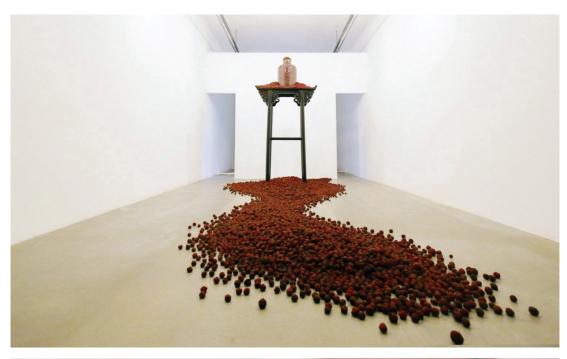
Tác phẩm sắp đặt bao gồm một chiếc bàn sơn mài màu đen, mang dáng dấp bàn thờ miền Bắc... Trên mặt bàn là một bình thuỷ tinh lớn, thường được dùng để ngâm các loại thảo mộc với rượu. Đàn ông Việt lớn tuổi thường sở hữu một bình rượu thảo dược trong nhà, tin rằng nó sẽ giúp tăng cường sức khoẻ sinh lý của họ. Có khoảng hơn 20,000 hạt được làm bằng tay**, lấp đầy lọ và trải khắp mặt sàn.

Trên bức tường đối diện, tôi vẽ dòng chữ "Nhiệm vụ lớn nhất của phụ nữ là sinh ra một đứa con trai."

Xuất phát từ Nho giáo..., câu nói trên cũng liên đới tới câu thành ngữ "Tại gia tòng phụ, xuất giá tòng phu, phu tử tòng tử." Ở nhà theo cha, lấy chồng theo chồng, chồng chết theo con*** – đàn bà con gái được nuôi dạy để vâng lời, phục vụ và chăm sóc đàn ông con trai. Trong nhiều thế kỷ, Nho giáo đã ảnh hưởng tới Việt Nam. Ngày nay, mặc dù ảnh hưởng ấy đã phần nào phai nhạt, nó vẫn ăn sâu vào tâm trí tập thể của chúng ta."

- * 'Ghé thăm, như để gặp lại một người bạn mình từng biết; ở nơi họ còn phảng phất những gì mình từng biết' (Hiền Minh, phỏng vấn với Bill Nguyễn, tháng 09/2020)
- ** Sự lặp đi lặp lại của một đơn vị lẻ là hành vi và thủ pháp nghệ thuật mà ta liên tục thấy trong sáng tác của Hiền Minh. Giống như 'Sách Từ điển' (bao gồm 1,000 đơn vị điêu khắc), số lượng 20,000 hạt trong tác phẩm này biểu trưng cho cường độ lao động cao, đòi hỏi sự tập trung, kiên nhẫn, tỉ mỉ; phản ánh niềm tin của Hiền Minh khi cô chia sẻ 'Điêu khắc trước hết phải là về công sức lao động.' Không chỉ là lao động vật lý (chân tay), hành vi lặp đi lặp lại còn thử thách và đòi hòi nghệ sĩ phải tu luyện tinh thần một thực hành mang tính thiền định.

*** Từ những ngày đầu, thực hành của Hiền Minh đã luôn ắp đầy tính cá nhân, và xoay quanh các vấn đề liên quan tới khái niệm gia đình. Đối với cô, 'gia đình là một xã hội thu nhỏ, là nơi an toàn nhất, nhưng cũng là nơi khó khăn nhất. Bởi, như một xã hội, gia đình cũng vướng đầy các định kiến, áp đặt bởi những người mình thân cận nhất... Và thực ra, cái khó nhất, đau khổ nhất là khi mình phải chiến đấu với những ai, những gì gần gụi nhất với mình, là 'nhà' của mình.' Làm nghệ thuật, với Hiền Minh, là tham chiếu chính đời sống nội tâm của mình, trong mối tương quan với đời sống xã hội xung quanh. 'Phải làm cái đến từ chính trải nghiệm sống của mình, thì mình mới có thể chân thành nhất với nó được.' (Hiền Minh, phỏng vấn với Bill Nguyễn, tháng 10/2020).

Hình ảnh: 'Hạt'. Phiên bản thứ nhất: 2004. Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2016. Giấy Dó, Bình thuỷ tinh, Bàn, Bột màu Image: 'Balls'. First version: 2004. Second version: revisited in 2016. Vietnamese handmade Dó paper, Glass Jar, Table, Dry Powder Pigment

THE FEMALE BODY, FEMALE LABOR, FEMALE ISSUES

1/Balls

First version: 2004 Second version: revisited in 2016 Vietnamese handmade Dó paper, Glass Jar, Table, Dry Powder Pigment http://lehienminh.com/#/revisited-balls/

"My first experiment with 'Balls' was in 2004... In 2016, 12 years later, I <u>revisited*</u> the work... [where I further explored] significant social issues including gender roles, society hierarchies and female identity.

The installation here includes a black lacquer table in the style of a Northern Buddhist altar... On top of the table is a large glass jar. It is often used to infuse traditional herbs with rice liquor to make herbal spirits. Many older Vietnamese men will have a jar of herbal spirits in their home because it is widely believed to be good for men's sexual health. There are more than 20 thousand hand-sculpted balls** overflowing from this glass jar onto the floor.

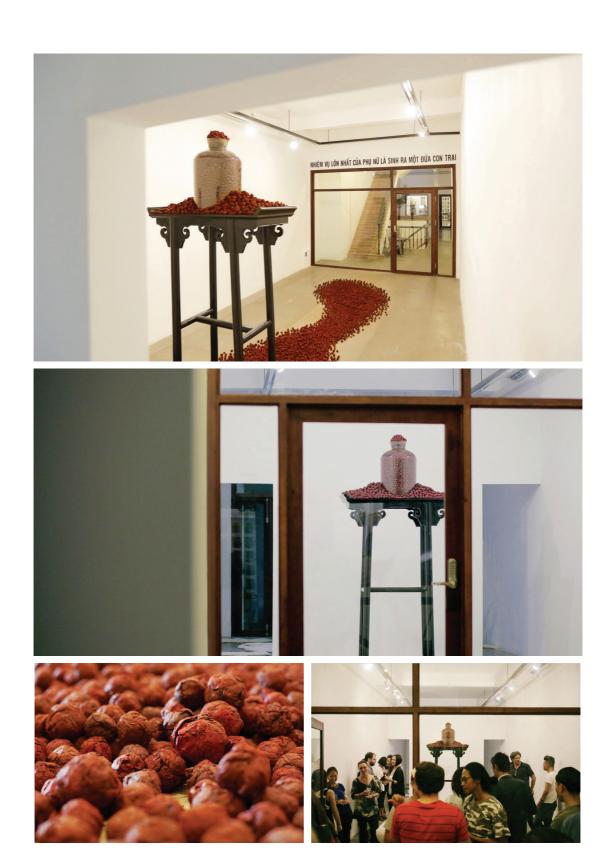
On the wall across from the table, I hand-paint a large sentence in the propaganda style. It reads 'Nhiệm vụ lớn nhất của phụ nữ là sinh ra một đứa con trai.' This translates to something like, 'Woman's greatest duty is to produce a son.'

This sentence comes from Confucianism... [similar to the] Vietnamese idiom... 'Tại gia tòng phụ, xuất giá tòng phụ, phu tử tòng tử.' At home, you obey your father, when married you obey your husband, when your husband is dead, you obey your son.*** Girls were raised to obey, serve and take care of the man. Confucianism has influenced Vietnam for centuries. Today its influence on the younger generation has lost some of its grip but is still ingrained in the collective mind."

* 'Re-visit, as if to meet a friend I once knew. In them, I find a little bit of what I used to know' (Hiền Minh, interview with Bill Nguyễn, September 2020)

** The repetition of a single unit is another artistic gesture and methodology often seen in Hiền Minh's work. Like in 'Dictionaries' (including 1,000 units), the 20,000 balls in this work represents a high intensity kind of labor that requires concentration, patience and meticulousness; reflecting Hiền Minh's belief that sculpture is 'first and foremost about labor effort.' Not just physical labor, the act of repeating also requires the artist to train the mind and concentrates on self-restraint and endurance - a practice both meditative and rigorous.

*** From the beginning, Hiền Minh's practice has always been internalized towards the personal, and revolves around issues relating to the concept of family. For her, 'a family is like a miniature society. It is the safest place, but also the harshest. Like society, family is also fraught with prejudices, imposed upon us by the people we are closest to... In fact, the most painful thing is when we have to fight with those closest to us, those we call 'family'.' To make art, for Hiền Minh, is to draw from her own inner life, and to connect it to the social life around her, because 'Only when I start with what comes from my own lived experiences, can I be most sincere.' (Hiền Minh, interview with Bill Nguyễn, October 2020).

Hình ảnh: 'Hạt'. Phiên bản thứ nhất: 2004. Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2016. Giấy Dó, Bình thuỷ tinh, Bàn, Bột màu Image: 'Balls'. First version: 2004. Second version: revisited in 2016. Vietnamese handmade Dó paper, Glass Jar, Table, Dry Powder Pigment

2/Sâu

Phiên bản thứ nhất: 2007 Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2017 Giấy Dó, Sơn mài, Dây đay, Xi-măng http://lehienminh.com/#/worms-revisited-1/

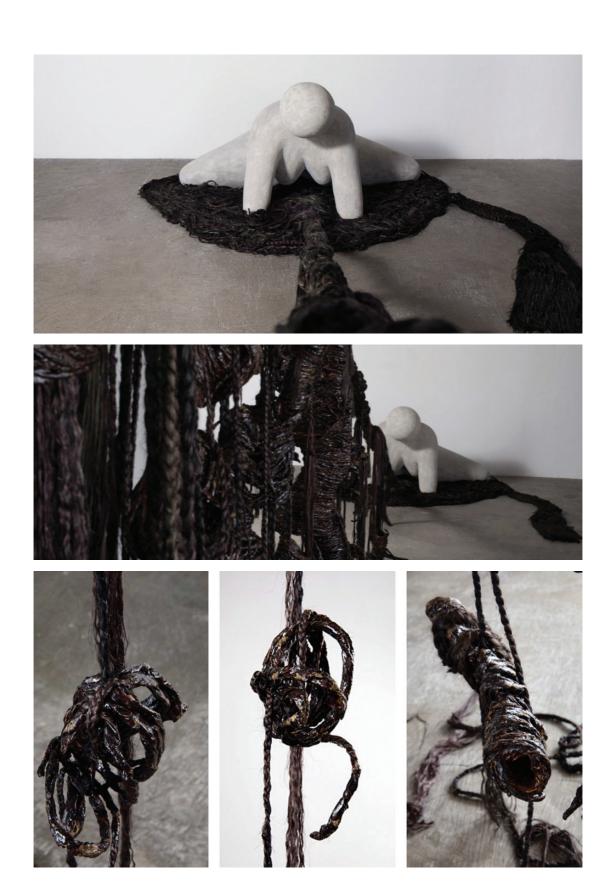
"[Sâu] lấy cảm hứng từ pho tượng cổ Vệ nữ Willendorf, và các tạo tác dạng tượng Chinesco mang phong cách Nayarit thời tiền Columbia. Ở các phom dạng này, tôi tìm thấy những hình ảnh cơ thể phụ nữ* mang tính biểu tượng cao.

Trong tác phẩm của tôi, người phụ nữ giữ một búi dây thừng cỡ lớn, bện như tóc. Búi dây này dẫn tới một mạng lưới khổng lồ, chứa hàng tấn tóc... cuộn với vô số các vật thể lạ, trông giống như những con sâu... Chúng bò ra từ cơ thể người phụ nữ, như thể đang đè nặng lên cô... một hành trang khổng lồ gớm guốc... Đây là gánh năng của riêng cô.

Thông thường, giới tính nữ được xác định theo sinh học, dựa vào khả năng mang thai và sinh con của người phụ nữ... Phụ nữ sẽ luôn phải chịu đựng những phán xét từ xã hội dựa trên đặc điểm sinh học của họ... Cách duy nhất để họ có thể giải phóng mình khỏi những ràng buộc này, là bác bỏ nhận định rằng tính nữ chỉ tóm gọn trong chức năng sinh học; và thay vào đó, là trân trọng tính nữ như một biểu thị mang tính tâm linh** của một dạng năng lượng vũ trụ. Đây là gánh nặng chung của phụ nữ."

* Cơ thể phu nữ đã xuất hiện sớm, từ năm 2010, trong tác phẩm 'Thân thể'. Ở tác phẩm này, Hiền Minh dùng giấy Dó để tạo khuôn dựa trên chính cơ thể cô; sau đó để tác phẩm ngoài trời, mặc nó tiếp xúc, tương tác với các yếu tố tự nhiên như nắng, mưa... Sau 60 ngày, tác phẩm - được làm từ chất liệu tự nhiên - hoàn toàn tan rã, lại trở về với Đất, mang theo nó một phần nào đó của Hiền Minh. Tôn vinh, tưởng nhớ, đồng thời thương tiếc cơ thể (nữ giới) như một chốn vô thường, liên tục bị co kéo giữa thế giới vật chất, tự nhiên, tinh thần và tri thức, tác phẩm này có thể được coi là thử nghiệm đầu tiên của nghệ sĩ với chủ đề xoay quanh các vấn đề nữ giới. http://lehienminh.com/#/body/

** Kể từ 'Sâu', bắt đầu xuất hiện nhiều hơn trong sáng tác của Hiền Minh là các hình ảnh mang tính tâm linh, gắn liền với sức mạnh sâu xa của nữ giới. Chẳng hạn các bà Thánh và Mẫu, được cho là có nguồn gốc từ xã hội mẫu hệ của Việt Nam cổ đại, từ xa xưa đã bị thay thế bởi chế độ phu hệ. Thú vị, khi Hiền Minh tiếp tục sử dụng đồ vật thường nhật trong quá trình thị giác hoá tác phẩm; cho chúng đồng hiện, thậm chí 'gộp' chúng với các biểu tượng tâm linh. Ma sát được tạo ra bởi hai thái cực (một bên nhẹ tênh những gì đã quá đỗi bình thường, bên còn lại nặng trĩu những trần thuật thuộc trường tâm linh) ẩn chứa ngụ ý gì từ phía nghê sĩ?

Hình ảnh: 'Sâu'. Phiên bản thứ nhất: 2007. Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2017. Giấy Dó, Sơn mài, Dây đay, Xi-măng Image: 'Worms'. First version: 2007. Second version: revisited in 2017. Vietnamese handmade Dó paper, Lacquer, Jute rope, Cement

2/Worms

First version: 2007

Second version: revisited in 2017

Vietnamese handmade Dó paper, Lacquer, Jute rope, Cement

http://lehienminh.com/#/worms-revisited-1/

"The form [of the second version of 'Worms'] is inspired by the ancient sculpture of Venus of Willendorf and the Pre-Columbian terra-cotta Nayarit style known as Chinesco. In these forms I am looking for iconic physical silhouettes of women.*

The statue in my work is a woman holding a large rope, which looks like braided hair. This large rope expands to become a massive net that contains tons of braided and non-braided hair, tied together with strange objects that look like worms... These worms are coming out of her body, weighing her down. It is a monstrous baggage that she needs to use all of her will to hold on to... This is her burden.

Often womanhood is defined based on biology and woman's ability to carry and give birth to a child... Women will always be subjected to judgment from society based on their biology... The only way a woman can be liberated from these constraints, is to reject the idea of 'femaleness' as a biological function and instead understand it as a spiritual expression** of universal energy. This dilemma is every woman's burden."

* Since 2010, the female body has regularly appeared in Hiền Minh's art. In the work 'Body', Hiền Minh used Dó paper to create a mold, based on her own body. She left this artwork outdoors, deliberately exposing it to the natural elements. After 60 days, the work completely disintegrated, returning to the Earth, taking with it some part of Hiền Minh. Honoring, commemorating, and mourning the (female) body as a site of impermanence, constantly being pulled between the worlds of the material, natural and spiritual, 'Body' can be considered the artist's first experiment with the female form, exploring gender issues.

http://lehienminh.com/#/body/

Since the work 'Worms', more symbols associated with spirituality and the immense power of women started to appear in Hiền Minh's works (for example, female Saints and Mother Goddess, said to have originated from the matriarchal society of ancient Vietnam, and have long been replaced by patriarchy). Interestingly, the artist also continues to use everyday objects in the process of visualizing her works, allowing them to appear together or even hybridized with said spiritual symbols. What do you think the artist tries to say or suggest, when bringing together the two ends of a spectrum (one carrying the mundane of ordinary familiarity, the other laden with spiritual powers and narratives)?

Hình ảnh: 'Sâu'. Phiên bản thứ nhất: 2007. Phiên bản thứ hai: thăm lại vào 2017. Giấy Dó, Sơn mài, Dây đay, Xi-măng Image: 'Worms'. First version: 2007. Second version: revisited in 2017. Vietnamese handmade Dó paper, Lacquer, Jute rope, Cement

3/ Những Trạng Thái Của Tâm Trí

(thuộc chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi') 2019 Giấy Dó http://lehienminh.com/#/the-states-of-mind/

"'Những Trạng Thái Của Tâm Trí' (thuộc chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi') được làm trong thời gian tôi lưu trú tại Bảo tàng Nghệ thuật Châu Á Fukuoka (Nhật Bản).

Trưng bày tại Chùa Myorakuji ở Fukuoka (Nhật Bản)..., sắp đặt bao gồm năm điêu khắc, mỗi điêu khắc mang một tư thế, tượng trưng cho các trạng thái khác nhau của tâm trí.

Người xem được mời tương tác với tác phẩm bằng cách trả lời một (hoặc nhiều hơn) trong năm câu hỏi tôi đề xuất:

Phụ nữ là ai?
Phụ nữ là gì?
Phụ nữ ở đâu?
Tại sao là Phụ nữ?
Khi nào là Phụ nữ?

Họ có thể viết câu trả lời lên những mảnh giấy dó tôi cung cấp, và tự dán chúng lên một trong năm điêu khắc.

Và như vậy, tác phẩm trở thành vật chứa những suy tưởng của người xem về phụ nữ. Câu trả lời của họ trở thành yếu tố làm nên tác phẩm."

* Chữ viết đã sớm xuất hiện từ tác phẩm 'Hat' (phiên bản thứ hai, thăm lai năm 2016), và liên tục đóng vai trò là thành tố tất yếu làm nên điệu khắc của Hiền Minh. 'Nhiệm vụ lớn nhất của phụ nữ là sinh ra một đứa con trai' - dòng chữ sâu xa và đầy khiêu khích ở 'Hat' đã đón chiu đa chiều phản hồi từ người xem, khiến nghệ sĩ nhân ra rằng có tồn tại nhu cầu chia sẻ từ phía công chúng. Để 'mở rộng' điêu khắc (từ một khối bất động với phom dạng và nội dung hoàn thiện, thành một quá trình vận động tiếp diễn), sư xuất hiện của chữ viết - ở dang câu hỏi - đã giúp kiến tạo ra một không gian trung lập về quyền lực. Ở đó, Hiền Minh trao quyền tiếp tục tạo tác cho công chúng: các câu hỏi còn khiến họ tò mò, họ còn tiếp tục tương tác bằng cách cung cấp câu trả lời, thì tác phẩm sẽ còn thay hình đổi dạng và tiếp tục sống.

Hình ảnh: 'Những Trạng Thái Của Tâm Trí' (thuộc chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi'). 2019. Giấy Dó Image: 'The States of Mind' (as part of 'Five Questions' series). 2019. Vietnamese handmade Dó paper

3/ The States of Mind

(as part of 'Five Questions' series)
2019
Vietnamese handmade Dó paper
http://lehienminh.com/#/the-states-of-mind/

"'The States of Mind' (as part of the 'Five Questions' series) was created during my residency at Fukuoka Asian Art museum, Japan.

... [D]isplayed at Myorakuji temple in Fukuoka... this installation contains a female figure in 5 different poses based on different states of mind.

The viewer was invited to interact with the female figures by answering one or more of the following five questions:

Who is woman?

What is woman?

Where is woman?

Why is woman?

When is woman? *

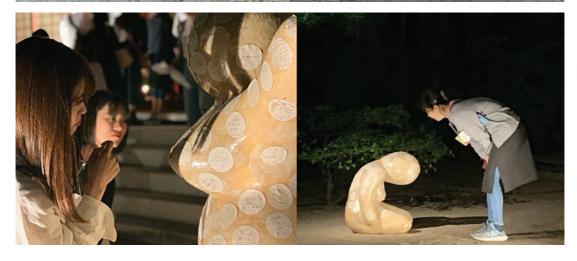
The viewer can write their answer on a small piece of Dó paper that I provide. They can then glue the paper with their answer onto one of the five figures of their choice.

As such, this artwork... becomes a vessel for people's thoughts and ideas about women. Their answers to the five questions become embedded within the work."

* Words soon appeared (first in the work 'Balls', second version, revisited in 2016), and continuously plays an essential role in Hiền Minh's sculptures. 'A woman's greatest duty is to give birth to a son' - this sweeping and provocative inscription in 'Balls' received a variety of responses from viewers, making the artist realize that there exists a need to share from the public. In order to 'extend' sculpture (from a fixed, finished mass, to a more continuous process), writing - especially in the form of questions - helps to create a powerneutral space. There, Hiền Minh hands the power (to create) to the audience. As long as the questions continue to provoke them, and they continue to interact by providing answers, the work will change shape and live on.

Hình ảnh: 'Những Trạng Thái Của Tâm Trí' (thuộc chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi'). 2019. Giấy Dó Image: 'The States of Mind' (as part of 'Five Questions' series). 2019. Vietnamese handmade Dó paper

4/ Sư Vô Hình Của Lao Động Nữ

(thuộc chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi') 2020 Giấy Dó, Màu Gouache, Kim loại, Vải http://lehienminh.com/#/the-invisibility-of-female-labour/

"'Sự Vô Hình Của Lao Động Nữ' (thuộc chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi') được thực hiện trong quá trình tôi lưu trú tại LIA (Leipzig, Đức).

Sắp đặt bao gồm hai vật thể: một cây lau nhà và một cái xô; đi kèm năm câu hỏi bằng tiếng Đức, cỡ lớn, được viết bằng tay: Phụ nữ là ai? Phụ nữ là gì? Phụ nữ ở đâu? Tại sao là Phụ nữ? Khi nào là Phu nữ?

Cây lau nhà và xô... tượng trưng cho một loại hình lao động cụ thể: lao động nội trợ. Trung bình trên toàn thế giới, thời gian nữ giới dành để thực hiện công việc nhà... vượt xa nam giới. Phụ nữ được dạy để tin tưởng rằng: biết phục vụ gia đình là biết cống hiến; và đi theo mong muốn, mơ ước cá nhân là hành động ích kỷ. Dẫu rất quan trọng, nhưng công việc nội trợ lại bị xã hội xếp vào loại giá trị thấp hoặc không có giá trị, bởi nó bị xem là công việc không mang lại thu nhập. Nó là loại lao động không được trả công mà người phụ nữ buộc phải làm vì trách nhiệm. Những công việc nội trợ thế này tạo nên một lực lượng lao động vô hình*. Họ thực hiện những nhiệm vụ không công để phục vụ lợi ích cho một xã hội không thật sự biết trân trọng những đóng góp của họ.

'Sự Vô Hình Của Lao Động Nữ '(thuộc chuỗi 'Năm Câu Hỏi') ghi nhận công sức lao động của phụ nữ, cũng như công việc nội trợ không tên của họ. Để đưa những cống hiến của nữ giới ra khỏi bóng tối, và để chấm dứt những định kiến xã hội, luôn hạ thấp vai trò và vị trí của họ, trước hết, chúng ta cần phải công nhận và tôn trọng những người phụ nữ đã, đang và sẽ luôn cống hiến thời gian cho công việc gia đình.

* Nếu 'Nhà', 'Sách Từ điển', 'Thân thể' (cùng các tác phẩm khác) khai phái thế giới cá nhân của Hiền Minh, thì với 'Hạt' và chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi', nghệ sĩ mở lòng mình, chia sẻ thế giới nội tâm tột cùng ấy với công chúng. Bởi, hội thoại về giới và các về vấn đề nữ giới là 'một cuộc chiến dài lâu, cần nhiều lực. Không thể nào chỉ làm một tác phẩm rồi không làm nữa. Không thể nào chỉ gồm tiếng nói của một người mà không bao gồm quan điểm của mọi người' (Hiền Minh, phỏng vấn cùng Bill Nguyễn, tháng 11/2020).

Hình ảnh: 'Sự Vô Hình Của Lao Động Nữ' (thuộc chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi'). 2020. Giấy Dó, Màu Gouache, Kim loại, Vải Image: 'The Invisibility of Female Labour' (as part of 'Five Questions' series). 2020. Vietnamese handmade Dó paper, Gouache, Metal and Fabric

Người xem có thể tương tác với tác phẩm bằng cách trả lời một (hoặc nhiều hơn) trong năm câu hỏi đề xuất. Câu trả lời * có thể liên quan trực tiếp tới tác phẩm, hoặc mở rộng để nói về trải nghiệm và cảm thức liên quan tới giới tính hoặc căn tính nữ."

* Mỗi câu hỏi đều chờ đợi, đều đòi hỏi một hồi đáp. Việc chữ viết xuất hiện dưới dạng câu hỏi dường như là cách thức để tránh thao túng việc đọc, hiểu và cảm nhận tác phẩm của người xem. Thay vì dồn ép ý tưởng, các câu hỏi mở rộng quá trình suy nghĩ; đồng thời làm giãn nở thực hành điêu khắc của Hiền Minh, biến nó thành dạng thực nghệ thuật có tính xã hội và hướng về cộng đồng.

4/ The Invisibility of Female Labour

(as part of 'Five Questions' series) 2020

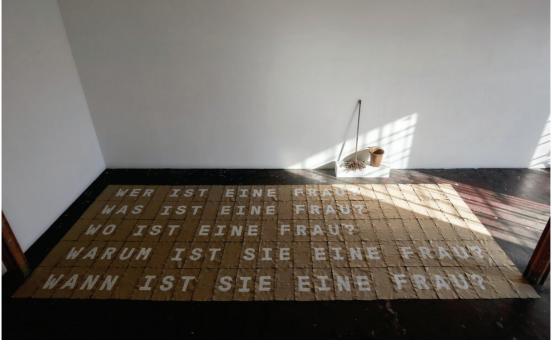
Vietnamese handmade Dó paper, Gouache, Metal and Fabric http://lehienminh.com/#/the-invisibility-of-female-labour/

"'The Invisibility of Female Labour' (as part of the 'Five Questions' series) was created specifically for LIA residency in Leipzig, Germany.

The installation contains two objects. A mop and a bucket. They are paired with the following large-scale, hand painted, typographic questions written in German: Who is woman? What is woman? Where is woman? Why is woman? When is woman?

The mop and bucket... symbolize a specific type of labour - household work. On average, globally, the time women spend performing household work... far exceeds that of men... Women are often taught to believe they are at their best when they are in service to the family, and selfish when they focus on their own wishes and desires... Despite its importance, family household labour is devalued in society to next to nothing. It is an unpaid labour which women are

Hình ảnh: 'Sự Vô Hình Của Lao Động Nữ' (thuộc chuỗi tác phẩm 'Năm Câu Hỏi'). 2020. Giấy Dó, Màu Gouache, Kim loại, Vải Image: 'The Invisibility of Female Labour' (as part of 'Five Questions' series). 2020. Vietnamese handmade Dó paper, Gouache, Metal and Fabric

duty bound to take responsibility for... Simply put, these household laborers make up <u>an invisible workforce</u>*, who perform unpaid tasks for the sake of a society which devalues their contributions

[This second work in the 'Five Questions' series] recognizes and acknowledges woman's labour and household work. To bring women's work out of the shadows, to put a stop to the stereotypical gender roles that relegate women to the least valued positions in society, society must first take a step toward acknowledgment and respect to the multitude of women who work in the family home.

'The Invisibility of Female Labour' also invites the viewer to interact with the work by answering one or more of these five stated questions. The <u>answers</u>** can be related to the artwork, or could be related more generally to experiences or feelings in regards to gender or female identity."

* If 'Home', 'Dictionaries', 'Body' (among other works) usher in the personal world of Hiền Minh, then with 'Balls' and the series 'Five Questions', the artist opens her heart to share that extreme inner world with the public. For, the dialogue on gender and women's issues is 'a long battle, requiring stamina. You cannot just make one work and not do it anymore. It is impossible to include just one person's voice, and exclude the views of others.' (Hiền Minh, interview with Bill Nguyễn, November 2020).

** Every question awaits and demands a response. Writing - in the form of questions - is a way for Hiền Minh to avoid manipulating the viewer's reading. understanding and perception of the work. Instead of forcing ideas, questions help to expand the thought process. At the same time, the act of asking/inviting people to respond also extends the way in which sculpture can be practiced, turning it into a more audience-oriented artistic language.

NHỮNG GHI CHÉP KHÁC

CÓP NHẶT TỪ PHỎNG VẤN GIỮA LÊ HIỀN MINH VÀ BILL NGUYỄN (THÁNG 09, 10, 11/2020)

Tay và giấy

"Tình yêu lớn giúp tôi đi đường dài, đó là việc được sử dụng bàn tay để nhào, nặn, sờ, nắn chất liệu. Tôi không sử dụng công cụ như máy khoan, máy đục, mà chủ yếu sử dụng bàn tay của mình.

Làm từ vỏ của cây Dó nên rất dai, giấy Dó được xử lí tùy theo yêu cầu của mỗi tác phẩm. Ví dụ với 'Hạt', ban đầu tôi nhúng giấy vào nước cho mềm ra, xong vo chúng thành những hạt tròn bằng tay, nhúng vào hồ, rồi nhúng vào bột màu, và để khô... Hoặc như với 'Những Trạng Thái Của Tâm Trí' (tác phẩm đầu tiên thuộc chuỗi 'Năm Câu Hỏi') ở Nhật, giấy Dó được cắt thành hình tròn, sau đó dùng hồ dán vào bề mặt tác phẩm. Càng về sau, tôi càng đơn giản hoá quy trình xử lí chất liệu, bỏ bột màu để quay trở lại với màu sắc và tố chất nguyên thuỷ của giấy Dó. Tôi muốn giấy Dó là chính nó."*

Giấy và tượng

"Điêu khắc không vĩnh cửu, con người không vĩnh cửu, trái đất này không vĩnh cửu, vũ trụ này không vĩnh cửu, chẳng gì vĩnh cửu.

Bởi vậy, dùng giấy Dó để làm điêu khắc, nhưng đồng thời cũng là để phản-điêu khắc, vì giấy dó không phản kháng những thay đổi đến từ tác động tự nhiên, mà sinh sống với chúng."

Điều không thể lường trước

"Có một điều tôi không thể lường trước được, không quản lý được, và thực ra cũng không có nhu cầu kiểm soát - đó chính là tác động từ bên ngoài. Chẳng hạn, nếu trời mưa quá, làm

* Hiền Minh hay nói về giấy Dó, và việc làm điệu khắc với giấy Dó, trong mối tương quan với tính bền vững. Cùng một chữ 'bền vững', xong ta có thể hiểu nó theo nhiều cách. Người ta hay nghĩ về điêu khắc là những gì hoành tráng, vĩnh cửu; thường được làm từ đá, xi-măng, gỗ (những chất liệu được cho là trường tồn với thời gian). Nhưng định nghĩa 'bền vững' mà Hiền Minh nhắc tới luôn đến từ sự cộng hưởng giữa bản thân tác phẩm, và các yếu tố đến từ tự nhiên (chẳng hạn như thời tiết, thời gian), hay từ môi trường nơi tác phẩm được trưng bày (trong sự tương tác của người xem). Một sự 'bền vững tự nhiên' (mượn chữ của nghệ sĩ)

cho giấy trôi đi nhiều, thì tôi lại phải theo nhịp mưa mà đắp lại. Nếu trời ẩm quá, thì tác phẩm sẽ mọc mốc; tôi phải kiểm soát để tác phẩm tránh thành tan hoang, nhưng dĩ nhiên là chẳng thể kiểm soát toàn phần.

Đây là một quá trình nơi những 'lỗi tự nhiên' lại trở thành cái cuối cùng, những cuộc 'gặp gỡ tự nhiên' lại trở thành một phần tiên quyết của tác phẩm.

Và, khi tác phẩm được trưng ra cho công chúng, nó lại khoác một lớp áo mới, sống một đời sống mới. Chẳng hạn, với một vài tác phẩm, tôi 'mời' người xem tương tác cùng. Tay họ sờ vào tác phẩm cũng là một yếu tố làm thay đổi chất giấy: chỗ giấy được chạm vào sẽ đậm hơn, hoặc sẽ mòn đi."

Chốn chân thật

"Ở thời điểm hiện tại, những ý tưởng và khái niệm mà tôi tập trung tìm hiểu có liên quan mật thiết đến những vấn đề mà phụ nữ Việt Nam nói chung phải đối mặt, và cũng là những thứ mà bản thân tôi trải nghiệm. Chúng là những thực tế tôi có thể tiếp cận và biểu đạt một cách chân thành. Như vậy, tác phẩm của tôi trở thành một chốn chân thật, nơi tôi có thể nói lên những sự thật của chính mình, đồng thời lên tiếng cho những nhóm người ngoại biên, ít khi được đại diện. Một số người sẽ có cùng trải nghiệm sống hoặc nền tảng văn hóa, số khác thì không. Tác phẩm đơn giản trở thành chất xúc tác để những cuộc đối thoại có thể tiếp tục tìm kiếm điểm gặp gỡ.

Ta không nên và không thể bỏ qua những đóng góp của nữ giới cho xã hội và văn hóa. Vậy nhưng, trên toàn cầu, phụ nữ vẫn chưa được công nhận hoặc đánh giá đúng mực. Sống trong một hệ thống bất bình đẳng, tôi tin rằng chúng ta, với tư cách là một xã hội, cần suy nghĩ lại về việc ta coi trọng ai, coi trọng cái gì."

OTHER NOTES

COLLECTED FROM INTERVIEWS BETWEEN LÊ HIỀN MINH AND BILL NGUYỄN (SEPTEMBER, OCTOBER, NOVEMBER/2020)

Hands and paper

"The greatest love that keeps me going until today is the opportunity to use my hands to knead, mold, touch and shape materials - whether it is lacquer, sculpture or Dó paper. I don't use tools, brushes, drills or chisels, only my hands. It's the foundation of who I am and how I work, something that belongs to the subconscious.

Dó paper is made from the fiber of the Dó tree which makes it very tough, so according to the need of each work it is processed differently. For example, with the work 'Balls', I first soaked the papers in water to soften them, then crumbled them into circular balls, dipped them into glue, and finally colored them with pigments before leaving them to dry. With 'The States of Mind' (the first work in the 'Five Questions' series)' in Japan, natural Dó paper was cut into circles and stuck onto the surface of the work with glue. The process is simple, requiring little, except the material as it is.

The more work I make, the simpler my process of handling the material becomes. All I want is for Dó paper to be itself.'*

Paper and sculpture

"Sculptures are not eternal, humans are not eternal, this Earth is not eternal, our World is not eternal. In short, nothing is.

Thus, using Dó paper to make sculpture could also be perceived as an act of un-doing sculpture. For Dó paper is a material that does not resist change but welcomes them, and lives on through them."

Hiền Minh often talks about Dó paper, and sculpting with Dó paper, in relation to sustainability. With one word 'sustainable', we can arrive at many different understandings. People often think of sculpture as monumental, eternal things, usually made of stone, cement, or wood (materials that are said to last forever). But the definition of 'sustainable' mentioned by Hiền Minh always comes from the resonance between the work itself, and the elements from nature (such as weather or time), the environment in which the work is displayed (through viewer interaction). A kind of a 'natural sustainability' (a term borrowed from the artist).

Unexpected things

"One thing I can't anticipate nor control, and in fact have no desire to rule over, is the impact of external factors. For example, if it rains too much and the paper gets washed away, I have to replenish according to the rain. If it's too hot and goes on without rain, I'd then spray water so that more paper would disintegrate as I'd like. If the weather is too humid and mold starts to grow on the work, I will still maintain some control so that the work does not fall apart, but of course total control is out of the question.

In this process, 'natural errors' are inevitable, and 'natural encounters' become a prerequisite part of the work. And when the work is displayed to the public, it dons another layer and lives another life. For example, with some of the works, I 'invite' the viewer to interact with them. The paper in those areas where people often touch will become darker, or more worn off. I'm totally 'open' to such changes."

A place of honesty

"The issues I focus on today relate strongly to those that Vietnamese women face and as such are also my experience. They are realities that I can get close to, and speak of, from a place of honesty. As such, my artwork becomes a platform from which I can voice my truth and speak up for those who are marginalized and under-represented. Some may have similar backgrounds or culture, some may not. The work simply becomes a catalyst for dialogue in the search for common ground.

The contributions of women to society and culture at large should not and can not be ignored, yet globally they have not been appropriately recognized or properly valued. Living within an inequitable system, I believe we as a society need to rethink who and what we value."

Sổ nhớ này được thực hiên nhân dịp triển lãm nhóm 'Lần trong / Nằm giữa / Vùi dưới / Lộ trên' của Lê Hiền Minh, Richard Streitmatter-Trần và Thảo Nguyên Phan.

Giám tuyển: Bill Nguyễn và Vân Đỗ

Thời gian: 13.03 - 06.06.2021

Địa điểm: Trung tâm Nghệ thuật Đương đại The Factory

(TP. HCM)

/

This memory notebook was created on the occasion of the group exhibition 'Within / Between / Beneath / Upon' by Lê Hiền Minh, Richard Streitmatter-Trần and Thảo Nguyên Phan Curated by: Bill Nguyễn and Vân Đỗ Exhibition dates: 13 March - 06 June 2021

Location: The Factory Contemporary Arts Centre (HCMC)

35